

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. z. a r. b., a.s.**, Š.xx, B., proti žalovanému **P., s.r.o.**, T. xx, B., zastúpeným JUDr. M. H., advokátom, N. h., B., **o určenie popretej pohľadávky**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. decembra 2011 č.k. 4CoKR/1/2011-225, jednohlasne takto,

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. decembra 2011 č.k. 4 CoKR/1/2011-225 **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 1Cbi/19/2010-166 zo dňa 21. marca 2011 žalobu žalobcu o určenie popretej pohľadávky zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 19.9.2010 domáhal, aby súd určil, že žalobca je veriteľom pohľadávky prihlásenej do reštrukturalizačného konania sp.zn. 1R/5/2010 vo výške 317.114,72 eura voči žalovanému z úverovej zmluvy č. U30 50910-2006 uzavretej dňa 15.05.2006 v znení jej neskorších dodatkov a ktorá bola popretá správkyňou vo výške 317.114,72 eura; určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 317.114,72 eura nie je premlčateľná a je vymáhateľná a určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 317.114,72 eura je zabezpečená záložným právom na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam č. U30 50910-2006/1 uzavretej dňa 22.05.2006, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený Správou katastra B. 26.05.2006 pod V X./X., a na základe ktorej vzniklo žalobcovi záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese B., obec B., k.ú. B. dňa zapísaných na LV č. xx ako prvému v poradí, na základe Zmluvy o zriadení záložného k nehnuteľným veciam č. U30 50910-2006/2 uzavretej dňa 22.05.2006, ktorej vklad do

katastra nehnuteľnosti bol povolený Správou katastra B. dňa 26.05.2006 pod V X./X. a na základe ktorého vzniklo žalobcovi záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese B., obec M., k.ú. M., zapísaných na LV č. xx ako druhému v poradí a na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k hnutelným veciam – registráciou v Notárskom centrálnom registri záložných práv sp.zn. NCRzp: 9572/2006 dňa 26.05.2006 o 08:49:19, a to k registrovaným hnutelným veciam v prvom poradí. Návrh odôvodnil tým, že do reštrukturalizačného konania dlžníka P. s.r.o. v reštrukturalizácii, so sídlom Ľ.xx, B., IČO: xx si prihlásil svoju pohľadávku vo výške 317.114,72 Eur, ktorú správkyňa dlžníka poprela v plnom rozsahu, a to čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia ako aj poradia zabezpečovacieho práva.

Z vykonaného dokazovania súd mal za dostatočne preukázané, že zo strany žalobcu nedošlo k jednostrannému vypovedaniu úverovej zmluvy v zmysle čl. VIII bod 8.1, písm. g, na základe ktorého bolo možné od zmluvy jednostranne odstúpiť zo strany poskytovateľa úveru, teda žalobcu, v zmysle čl. IX bod 9.4 v prípade odstúpenia od zmluvy, bol klient povinný vrátiť vyčerpaný úver spolu s úrokmi z omeškania a zaplatiť všetky poplatky a náklady najneskôr do 30 kalendárnych dní odo dňa od doručenia oznámenia o odstúpení. Žalobca takéto oznámenie o odstúpení, resp. samotné jednostranné odstúpenie nepreukázal. Tým teda zo strany žalovaného nenastali také skutočnosti, aby tento musel predčasne splatiť úver. Ak by boli zo strany žalobcu splnené podmienky na jednostranné odstúpenie od zmluvy zo strany poskytovateľa úveru, čo má veľký význam v tom, či žalobca si mohol uplatniť svoju pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy, jednou prihláškou, alebo si mohol uplatňovať svoju pohľadávku ako podmienenú viacerými prihláškami. Podľa názoru súdu si žalobca mohol uplatniť v reštrukturalizačnom konaní jednou prihláškou prihlásiť len splatné pohľadávky a nezaplatené splátky úveru a ostatné doposiaľ nesplatené splátky úveru si mal žalobca prihlásiť samostatnými prihláškami, ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky – uplynutie času (dátumy splatnosti jednotlivých splátok).

Je pravdou, že pohľadávka žalobcu voči žalovanému vznikla z uvedenej úverovej zmluvy, avšak stala sa postupne splatnou a to v 88 pravidelných mesačných splátkach, vždy k 21. dňu v mesiaci vo výške 132 000 Sk mesačne, s dátumom poslednej splátky ku dňu 21.9.2015 vo výške 84 000 Sk tak, ako to bolo dohodnuté v úverovej zmluve. Žalobca nepreukázal, aby došlo k predčasnej splatnosti úveru a takisto dátumy splatnosti jednotlivých splátok sa nezmenili.

Žalobca teda pred dňom splatnosti nebol oprávnený od dlžníka vymáhať dlžnú sumu, keďže táto sa nestala splatnou. Až po uplynutí lehoty na splatenie sa pohľadávka veriteľa stáva vymáhateľnou. Je treba poukázať aj na čl. VI. ods. 6.6 úverovej zmluvy, kde žalobca poukazuje na jednotlivé splátky a považuje tieto splátky za samostatné pohľadávky, pričom skutočnosť, že žalobca dlžné sumy vo svojom vnútornom informačnom systéme eviduje ako jednu pohľadávku, je z tohto pohľadu právne irelevantná. Ak by sa aj súd stotožnil s názorom žalobcu, že má voči žalovanému jednu pohľadávku, nastáva tu nová skutočnosť, že jednotlivé splátky úveru neboli v deň povolenia reštrukturalizácie splatné, pričom sa povolením reštrukturalizácie, ani iným následným úkonom okamžite splatnými nestali, preto si všetky splátky úveru jednou prihláškou nebolo možné prihlásiť.

Súd sa taktiež nestotožnil s názorom žalobcu, že splátky úveru, ktoré sa stali splatnými počas reštrukturalizačného konania sú prednostnými pohľadávkami, pretože uvedené pohľadávky sa totiž počas reštrukturalizačného konania stanú splatnými, ale vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania, a to podpísaním predmetnej úverovej zmluvy a následne aj poskytnutím úveru žalovanému.

Neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že správkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou tak, ako to ukladá ust. § 124 ods. 1 ZKR. Práve naopak, ak správca pri skúmaní pohľadávky zistí, že prihlásená pohľadávka je čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva sporná, je povinná prihlásenú pohľadávku v spornom rozsahu poprieť. Preto správkyňa postupovala správne, ak uvedenú pohľadávku poprela z toho dôvodu, že nie je vymáhateľná. Z obsahu prihlášky sa taktiež nedá určiť, aká časť pohľadávok veriteľa bola splatná ku dňu povolenia reštrukturalizácie a aká časť pohľadávok sa stane splatnými v budúcnosti. Žalobca si mal v rámci reštrukturalizačného konania prihlásiť podmienenú pohľadávku a v prihláške uviesť aj podmienku, od ktorej závisí vznik pohľadávky.

Správkyňa postupovala správne aj keď poprela zabezpečovacie právo, keďže tieto bez vymáhateľnosti pohľadávky, ktorú zabezpečujú nemajú pre svoj akcesorický charakter vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávky praktický význam. Dôvodom na zamietnutie žaloby v časti, kde sa žalobca domáhal určenia, že pohľadávka nie je premlčaná bola taktiež skutočnosť, že okolnosť, či pohľadávka žalobcu je alebo nie je premlčaná, nebola medzi

účastníkmi konania sporná, a preto žalobca podľa názoru súdu nemá naliehavý právny záujem na tom, aby súd rozsudkom vyslovil, že žalobcova pohľadávka nie je premlčaná.

Pokiaľ ide o prednostné pohľadávky v zmysle ust. § 120 ods. 2 ZKR, ak pohľadávky vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca poskytol na základe úverovej zmluvy finančné plnenie žalovanému jednorázovo pred povolením reštrukturalizácie, preto pohľadávka žalobcu voči žalovanému vznikla pred povolením reštrukturalizácie, ale jednotlivé splátky sa stávajú splatnými postupne v pravidelných mesačných splátkach. Z uvedeného je zrejmé, že jednotlivé splátky úveru nie je možné považovať za prednostné pohľadávky, keďže nevznikli počas reštrukturalizačného konania, ale pred jeho začatím. To, že žalobca eviduje vo svojej evidencii iba jednu pohľadávku, je v tomto konaní právne irelevantná.

Preto na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Čo sa týka trov konania, súd o trovách rozhodne samostatným uznesením po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej v zmysle ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, rozsudkom č.k. 4CoKR/1/2011-225 z 21. decembra 2011 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že:

Určuje sa, že žalobca je veriteľom pohľadávky prihlásenej do reštrukturalizačného konania sp. zn. 1R/5/2010 vo výške 317.114,72 Eur voči žalovanému z Úverovej zmluvy č. U30 50910-2006, uzavretej dňa 15.5.2006 v znení jej neskorších dodatkov, a ktorá bola popretá správkyňou vo výške 317.114,72 Eur.

Určuje sa, že pohľadávka žalobcu vo výške 317.114,72 Eur voči žalovanému z Úverovej zmluvy C. U30 50910-2006, uzavretej dňa 15.5.2006 v znení jej neskorších dodatkov, nie je premlčaná a je vymáhateľná.

Určuje sa, že pohľadávka žalobcu vo výške 317.114,72 Eur voči žalovanému z Úverovej zmluvy č. U30 50910-2006, uzavretej dňa 15.5.2006 v znení jej neskorších dodatkov, je zabezpečená záložným právom:

- na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam č. U30 509102UUb/l, uzavretej dňa 22.5.2006, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený Správou katastra B. dňa 26.5.2006 pod V X./X., a na základe ktorej vzniklo žalobcovi záložné právo k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v okrese B., obec B., katastrálne územie B., zapísaným na LV č.xx, ako prvému v poradí.

- na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam č. U30 509102006/2, uzavretej dňa 22.5.2006, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra B. dňa 26.5.2006 pod V X./X., a na základe ktorej vzniklo žalobcovi záložné právo k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v okrese B., obec M., katastrálne územie M., zapísaným na LV č.xx, ako druhému v poradí.

- na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k hnutel'ným veciam budúci záloh č. U30 50910-2006, uzavretej dňa 22.5.2006, ktoré vzniklo registráciou v Notárskom centrálnom registri záložných práv, sp.zn. NCRzp: 9572/2006 dňa 26.5.2006 o 08:49:19 hod., a to k registrovaným hnutel'ným veciam v prvom poradí.

Žalobcovi priznáva náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 15.5.2006 Zmluvu o úvere č. U30 50910-2006 na sumu 11.700.000,- Sk, ktorý úver mal byť splácaný v pravidelných 88 mesačných splátkach vždy k 21. dňu v mesiaci od 5/2008 do 8/2015 vo výške 132.000,- Sk. Posledná splátka je 21.9.2015 vo výške 84.000,- Sk. Úverová zmluva bola menená dodatkami č. 1 až 3. Splatenie úveru bolo zabezpečené zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam na LV č.xx, k.ú. B., resp. ďalšou zmluvou o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti, zapísané na LV č.xx, k.ú. M., okres B. Ďalej navrátenie úveru bolo zabezpečené zmluvou o zriadení záložného práva k hnutel'ným veciam – budúci záloh. V článku VIII bod 8.1 písm. g/, záručná banka bola oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak sa finančná situácia klienta podstatne zhorší, alebo ak je jeho situácia podstatne ohrozená, alebo vo všeobecnosti nastala akákoľvek skutočnosť, ktorá ohrozí splácanie úveru, alebo bude mať negatívny vplyv na akékoľvek zabezpečenie úveru. Žalobca mohol požadovať splatenie celého úveru v dôsledku odstúpenia od zmluvy pri zhoršení finančnej situácie žalobcu, ak bolo ohrozené splácanie úveru. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 14.6.2010, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 116/2010 zo dňa 17.6.2010, bolo začaté reštrukturalizačné konanie proti dlžníkovi P. s.r.o.. Reštrukturalizácia bola

povolená dlžníkovi uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 21.6.2010 pod sp. zn. IR/5/2010, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 121/2010 zo dňa 24.6.2010. Žalobca vedomý si povinností ochrániť svoju pohľadávku z úverovej zmluvy postupoval podľa zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a uplatnil svoju pohľadávku z úverovej zmluvy prihláškou pohľadávky v celkovej výške 317.114,72 Eur. Žalobca si bol vedomý toho, že článok VIII bod 8.1 písm. g/ úverovej zmluvy dáva možnosť odstúpiť od zmluvy, keď sa podstatne zhorší situácia dlžníka pri splácaní úveru, ale bol si vedomý následkov takéhoto odstúpenia, že takýto úkon bude neúčinný. Podľa § 114 ods. 1 písm. d/ zákona o konkurze a reštrukturalizácii, začatie reštrukturalizačného konania má tieto účinky, že druhá zmluvná strana nemôže vypovedať zmluvu uzatvorenú s dlžníkom alebo od nej odstúpiť pre omeškania dlžníka s plnením, na ktoré druhej zmluvnej strane vznikol nárok pred začatím reštrukturalizačného konania; vypovedanie zmluvy alebo odstúpenie od zmluvy z tohto dôvodu je neúčinné preto žalobca do reštrukturalizačného konania prihlásil celú pohľadávku z úveru, teda celú nesplatenú istinu úveru, a to jednou prihláškou.

Reštrukturalizačná správkyňa pohľadávku poprela z dôvodu, že veriteľ si svoje právo neprihlásil riadne a spôsobom stanoveným zákonom, keďže prihláška veriteľa je neurčitá, nejasná, nezrozumiteľná a v rozpore s obsahom príloh, ktoré veriteľ pripojil k prihláške. Správkyňa uviedla, že takto poprela prihlášku z dôvodu spornosti právneho dôvodu vzniku pohľadávky a vymáhateľnosti pohľadávky. Ako vyplýva z príloh a textu prihlášky, časť prihlásených súm v čase podania prihlášky ešte nebola splatná, jednotlivé splátky úveru sa stanú splatné až v budúcnosti, vždy v mesačných intervaloch. Z prihlášky nie je zrejmé, aká časť prihlásenej sumy veriteľa je už splatná a aká časť prihlásenej sumy sa stane splatnou v budúcnosti. Veriteľ si svoj nárok prihlásil jednou prihláškou, avšak veriteľ si mal svoje pohľadávky – jednotlivé splátky úveru, ktoré sa stanú splatné v budúcnosti, prihlásiť ako podmienené pohľadávky pre každú splátku osobitne s uvedením podmienky – uplynutia času. Takýto postup správkyne považuje odvolací súd za postup v rozpore so zákonom č. 7/2005 Z.z. Podľa § 121 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z., prihlášku spolu s prílohami podáva veriteľ v dvoch rovnopisoch správcovi na adresu jeho kancelárie, a v jednom rovnopise na súd. Prihláška musí byť doručená správcovi aj súdu do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie. Na prihlášku doručenú po lehote alebo prihlášku doručenú v lehote len správcovi alebo len súdu sa v reštrukturalizácii neprihliada a uplatnená pohľadávka sa do reštrukturalizačného plánu nezahŕňa. Žalobca má pravdu, že sa jedná o jednu pohľadávku z jedného úveru, pričom podľa komentára k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii (Poradca 2006/2, strana 121), prihlásiť je

potrebné všetky pohľadávky, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania, a to aj v prípade, že ku dňu povolenia reštrukturalizácie ešte nie sú splatné. Dôsledkom zmeškania lehoty alebo podania vadnej prihlášky sa veriteľ nestane ani neúčastníkom reštrukturalizačného konania. Nie je pravdivé tvrdenie správkyne, že budúce splatné pohľadávky sa majú prihlásiť ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky uplynutia času. Podmienené pohľadávky vyplývajú z § 120 ods. 2 zákona, že pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len „prednostné pohľadávky“). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia. Podľa odseku 3) za prednostné pohľadávky sa nepovažujú nároky ručiteľov, spoludlžníkov alebo iných osôb, ktorým vznikne po začatí reštrukturalizačného konania pohľadávka voči dlžníkovi, ak budú za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred začatím reštrukturalizačného konania, tieto nároky musia byť v reštrukturalizácii uplatnené prihláškou ako podmienené pohľadávky, inak v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi. Komentár v danom prípade hovorí, že pôjde o nároky ručiteľov, spoludlžníkov, prípadne iných osôb, a tie majú sa prihlásiť ako podmienené pohľadávky.

Povinnosť prihlásiť všetky pohľadávky vzniknuté pred reštrukturalizačným konaním vyplýva jednak z § 120 ods. 1 zákona, že právo uplatniť svoje nároky majú veritelia, ktorí riadne a včas prihlásili si pohľadávky, teda aj nesplatené, pretože neuplatnené pohľadávky prihláškou v prípade potvrdenia reštrukturalizačného práva zaniknú a podľa § 121 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. sa na prihlášky po lehote neprihliada. Splátky úveru, ešte nesplatené, nie sú podmienené pohľadávky a musia sa tak prihlásiť v rámci celej úverovej pohľadávky jednou prihláškou.

Žalobca postupoval správne, ak prihlásil jednou prihláškou celý nárok z úverovej zmluvy, osobitne nevypočítaval pohľadávky, ktoré sa stanú splatné až po povolení reštrukturalizácie. Správkyňa nemala dôvod poprieť postupom podľa § 124 ods. 3 zákona prihlásenú pohľadávku z dôvodu, že prihláška je neurčitá, nejasná a nezrozumiteľná, pretože z prihlášky sa nedá zistiť, ktoré jednotlivé splátky úveru sa stanú splatné v budúcnosti a že majú byť prihlásené ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky uplynutia času.

Povinnosťou žalobcu ako veriteľa bolo prihlásiť celú pohľadávku z úveru, teda aj nesplatené mesačné splátky. Krajský súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a určil, že žalobca je veriteľom pohľadávky prihlásenej do reštrukturalizačného konania vo výške 317.114,72 Eur z Úverovej zmluvy č. U30 50910-2006 a ktorá bola popretá správkyňou v tejto výške. Odvolací súd ďalej určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 317.114,72 Eur voči žalovanému z Úverovej zmluvy č. U30 50910-2006, uzavretej dňa 15.5.2006 v znení jej neskorších dodatkov, nie je premlčaná a je vymáhateľná. Samotné náležitosti prihlášky sú uvedené v § 122 zákona č. 7/2005 Z.z., pričom podľa odseku 1, pre každú pohľadávku musí byť predložená samostatná prihláška, v danom prípade je to jedna pohľadávka z úveru. Podľa odseku 2, ak veriteľ prihlasuje zabezpečenú pohľadávku, v prihláške uvedie aj druh poradia, právny dôvod vzniku zabezpečovacieho práva spolu s určením majetku, ktorým je zabezpečená, a sumu, do ktorej je zabezpečená. Ak by žalobca v prihláške neuviedol, že prihlasuje zabezpečenú pohľadávku, potom podľa § 122 ods. 2, veta druhá, zákona č. 7/2005 Z.z. by sa považovala za nezabezpečenú pohľadávku a v reštrukturalizácii by sa na to neprihliadalo. Keďže pohľadávka z úveru bola zabezpečená zmluvami o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, resp. k hnutelným veciam, bolo potrebné určiť postupom podľa § 122 zákona č. 7/2005 Z.z., že pohľadávka nie, je premlčaná, je vymáhateľná a je zabezpečená záložným právom. Žalobca ako veriteľ má v konaní postavenie zabezpečeného veriteľa, pretože svoje zabezpečovacie právo si prihlásil zákonným spôsobom. Odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov konania. Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh. Podľa § 151 ods. 7 O.s.p., o trovách konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. Úspešnému žalobcovi patrí náhrada trov konania, výšku ktorých určí okresný súd.

Proti všetkým výrokom rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku vzniku splatnosti pohľadávky prihlásenej veriteľom v prihláške do reštrukturalizačného konania a preto napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia vyjadril názor, podľa ktorého v prejednávanej veci si žalobca mohol a mal do reštrukturalizačného konania vedeného na majetok žalovaného prihlásiť svoje pohľadávky vzniknuté zo Zmluvy o úvere č. U30 50910-2006 a to tak už splatné a neuhradené, a splátky úveru si mal prihlásiť spolu s doposiaľ nesplatenými splátkami úveru, a to v jednej prihláške, čo sa aj stalo.

Zo žalobného návrhu, obsahu prihlášky a jej príloh v konaní nebolo sporným, že žalobca od úverovej zmluvy neodstúpil, čím sa úver nestal okamžite splatným v plnom rozsahu. Do dňa splatnosti nie je pohľadávka veriteľa na zaplatenie splátky vymáhateľná, keďže nie je splatná a prípadne podaná žaloba, ktorá by bola doručená súdu pred dňom splatnosti, by bola podaná predčasne.

Dovolateľ poukazuje, že v konkurznom konaní sa vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka nesplatené záväzky dlžníka stávajú splatnými (§ 46 ZKR). Pri reštrukturalizácii splatnosť nesplatených záväzkov dlžníka v dôsledku povolenia reštrukturalizácie nezakotvujú. Nemožno sa preto stotožniť s názorom odvolacieho súdu, že si veriteľ žalobca mal a mohol prihlásiť jednou prihláškou nesplatené a splatné pohľadávky voči dlžníkovi do reštrukturalizačného konania.

Správkyňa bezpochyby postupovala správne, keď poprela prihlášku žalobcu, a to minimálne z dôvodu, že nesplatené splátky úveru sú nevymáhateľné voči dlžníkovi, a to práve z dôvodu, že ešte neuplynula lehota ich splatnosti. Keďže sa z prihlášky nedá zistiť, aká suma z prihlásených 317.114,72 Eur už splatných je, a aká časť z prihlásenej sumy splatná nie je, bola správkyňa povinná konať v zmysle intencií ustanovenia § 124 ods. 1 ZKR a poprieť pohľadávku žalobcu, ktorý je v zmysle § 125 ods. 1 ZKR osobou zodpovednou za nesprávnosť prihlášky. Nesplatené pohľadávky sa totiž do reštrukturalizácie neprihlasujú ako riadne pohľadávky, sú voči dlžníkovi nevymáhateľné a ako také musia byť správcom popreté. Správkyňa bezpochyby pri svojej úvahe, či možno nárok žalobcu považovať ako jednu pohľadávku alebo viac pohľadávok vychádzala aj z predmetného ustanovenia čl. VI., ods. 6.6. úverovej zmluvy, ktorý nie je možné vykladať inak ako tak, že sám žalobca rozumie jednou splátkou jednu samostatnú pohľadávku. Pri akceptovaní názoru odvolacieho súdu by dlžník okrem splatných pohľadávok musel v rámci plnenia reštrukturalizačného plánu plniť aj ešte nesplatené pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či lehota ich splatnosti nastane počas plnenia reštrukturalizačného plánu alebo až po jeho splnení, čo by neúmerne zaťažovalo dlžníka; takýto názor nemá oporu v zákone, popiera samotný princíp reštrukturalizácie a fakticky z reštrukturalizácie robí konkurz.

Žalovaný ako dovolateľ v ďalšom dovolacom dôvode uvádza, že konanie na odvolacom súde je postihnuté inou vadou konania (dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vyjadril názor, že príslušným súdom na prejednanie odvolania bol Krajský

súd v Košiciach, a nie na Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v zmysle ust. § 88 ods. 1 písm. j) O.s.p., v spojení s ust. § 9 ods. 1, 2 a 3 Zák. č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov SR v znení neskorších predpisov.

Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 2 OSP rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 21.12.2011, č.k. 4CoKR/1/2011-225 zmenil tak, že potvrdí rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 21.3.2011 č.k. 1Cbi/19/2010-166 a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania, prípadne navrhuje, aby rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 21.12.2011, č.k. 4CoKR/1/2011-225 zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Na dovolanie žalovaného sa vyjadril žalobca a poukázal, že z obsahu dovolania nie je jasné čo žalovaný vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu vlastne namieta. Žalovaný nezdôvodnil, v čom vidí nesprávnosť predmetného rozhodnutia, v čom odvolací súd pochybil pri právnom posudzovaní veci, resp. neuviedol konkrétne okolnosti svedčiace o tom, že právne posúdenie veci odvolacím súdom bolo nesprávne, a preto žalobca zastáva názor, že uvedenie dovolacieho dôvodu nie je dostatočným na ďalšie konanie o dovolaní.

Žalobca už v podanej incidenčnej žalobe konkretizoval skutočnosti svedčiace o tom, že správkyňa postupovala v rozpore s uvedeným ustanovením ZKR a stále je toho názoru, že postup správkyne pri popieraní pohľadávky nie možné považovať za správny.

Pokiaľ v dovolaní nie sú uvedené konkrétne okolnosti svedčiace o tom, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení, samo uvedenie ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p nemožno považovať za dostatočné naplnenie dôvodov, pre ktoré sa dovolanie napáda, lebo dovolaním napadnuté rozhodnutie nemožno preskúmať z hľadiska jeho opodstatnenosti (R 64/2004).

Žalobca si svoju pohľadávku, ktorá vznikla na základe úverovej zmluvy za žiadnych okolností nemohol prihlásiť viacerými prihláškami a vonkoncom nie ako podmienené pohľadávky.

Pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla na základe úverovej zmluvy nie je možné za žiadnych okolností posudzovať ani ako prednostnú pohľadávku, pretože prednostnými pohľadávkami sú tie ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania a túto podmienku pohľadávka žalobcu nespĺňa.

Je síce pravdou, že ZKR pri reštrukturalizácii splatnosť nespliatných záväzkov dlžníka v dôsledku povolenia reštrukturalizácie nezakotvuje. ZKR zároveň v žiadnom ustanovení ani neukladá veriteľom povinnosť prihlasovať do reštrukturalizačného konania nespliatné časti pohľadávok ako podmienené s uvedením podmienky uplynutie času. Z uvedeného vyplýva, že názor žalovaného, že žalobca si nespliatné splátky úveru mal prihlásiť ako podmienené pohľadávky s uvedením podmienky - uplynutie času, nemá žiadnu oporu v zákone.

Relevantnou skutočnosťou pri prihlasovaní pohľadávky veriteľa je právny dôvod vzniku pohľadávky nie splatnosť pohľadávky a preto má žalobca za to, že pri prihlasovaní pohľadávky neporušil platný ZKR. Pohľadávku prihlásil riadne a v súlade so ZKR, z uvedeného dôvodu v dovolacom konaní nie je vôbec na mieste posudzovať podstatu problému v zmysle ustanovenia § 125 ods. 1. prvá veta ZKR upravujúceho zodpovednosť veriteľa za nesprávnosť údajov uvedených v prihláške, tak ako to navrhuje žalovaný.

Žalobca je toho názoru, že zmyslom reštrukturalizačného konania nemôže byť zbavenie sa starých dlhov, takým spôsobom, že riadne prihlásená pohľadávka najväčšieho veriteľa sa účelovo a v rozpore so ZKR poprie v plnom rozsahu a dlžník sa počas plnenia reštrukturalizačného plánu v dohodnutých lehotách splatnosti pokúsi čiastočne plniť záväzky ostatných veriteľov, čím sa de facto postupne „zbaví“ starých dlhov.

Pokiaľ žalovaný namieta, že konanie je postihnuté inou vadou, pretože podané odvolanie bolo prejednané a rozhodnuté nepríslušným súdom, žalobca je toho názoru, že príslušným konať vo veci Krajský súd Prešov bol, nakoľko podľa komentára ustanovenia § 88 ods. 1 písm. j) O.s.p sa v uvedenom ustanovení upravuje výlučná miestna príslušnosť jednak pre vedenie konkurzného a reštrukturalizačného konania, ale aj pre spory vyvolané alebo súvisiace s konkurzným a reštrukturalizačným konaním. Krajský súd v Košiciach je príslušný konať len pri odvolaniach voči uzneseniam konkurzného sudcu, predmetom ktorých sú procesné úkony v konaní v zmysle zákona ZKR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ust. § 10a ods. 1 O.s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (ust. § 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (ust. § 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 243a

ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (ust. § 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 238 ods.1 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V prejednáwanej veci rozhodol odvolací súd zmeňujúcim rozsudkom vo veci samej, dovolanie tak smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré je prípustné týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napadnúť.

Podľa § 241 ods. 2 OSP, dovolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ existenciu dovolacích dôvodov proti rozsudku odvolacieho súdu odôvodňoval tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.) a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.).

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) je daný aj vtedy, ak odvolací súd vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, aby zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje zistenia súd prvého stupňa, poprípade dokazovanie doplnil. Ak je rozhodnutie odvolacieho súdu postihnuté takouto vadou, dovolací súd ho zruší bez toho, aby sa zaoberal ďalšími výslovne uvedenými dôvodmi.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že žalobca v reštrukturalizačnom konaní proti dlžníkovi, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 1R/5/2010 prihlásil svoju pohľadávku vo výške 317 114,72 Eur postupom podľa § 121 a nasl. zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v ďalšom len „ZKR“). Súd prvého stupňa žalobu zamietol s odôvodnením, že

žalobca pred dňom splatnosti pohľadávky nebol oprávnený od dlžníka vymáhať dlžnú sumu, keďže táto sa nestala splatnou.

Odvolačí súdu v zmeňujúcom rozsudku dospel k zistenie, že povinnosťou žalobcu ako veriteľa bolo prihlásiť celú pohľadávku z úveru, teda aj nesplatené mesačné splátky, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a žalobe vyhovel.

Reštrukturalizačné konanie je zložito štruktúrovaný právny proces, v ktorom je všeobecný súd zaťažený povinnosťou zistiť a odhaliť, čo sa skrýva pod obsahom pojmu spoločný záujem veriteľov, ktorý pri kolektívnom (spravidla postupnom, resp. neúplnom) uspokojení veriteľov prima facie nekorešponduje s individuálnymi záujmami jednotlivých veriteľov. Zmyslom a účelom reštrukturalizácie je zabránenie individuálnemu uplatňovaniu či výkonu práv jednotlivých veriteľov v prospech ich kolektívneho uspokojenia. Maximalizácia uspokojenia pohľadávok všetkých veriteľov pri spravodlivom usporiadaní vzťahov všetkých veriteľov s dlžníkom je determinantom určujúcim spoločný záujem veriteľov.

Pri posudzovaní potenciálneho uspokojenia veriteľov v konkurze a reštrukturalizácii je súd povinný postupovať tak, aby sa dosiahla pre veriteľov čo najvyššia miera uspokojenia ich pohľadávok, čo možno vyvodíť zo základných zásad konkurzu a reštrukturalizácie (§ 5 ZKR).

Konkurzné konanie na rozdiel od konania o reštrukturalizácii obsahuje v ustanovení § 46 ZKR úpravu splatnosti záväzkov úpadcu ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu ako účinok vyhlásenia konkurzu tak, že sa považujú za splatené.

Podľa § 119 ods. 1 ZKR účastníkmi reštrukturalizačného konania sú dlžník, navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky.

Odvolačí súd v zmeňujúcom rozsudku uzavrel, že povinnosťou žalobcu ako veriteľa bolo prihlásiť celú pohľadávku z úveru, teda aj nesplatené mesačné splátky úveru.

Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd pri rozhodovaní o určení popretej pohľadávky nemohol pri posudzovaní prihlášky žalobcu v otázke splatnosti záväzku dlžníka v reštrukturalizačom konaní vychádzať z analógie legis, pretože ustanovenie § 46 ZKR

upravuje splatnosť záväzkov úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu ako účinok vyhlásenia konkurzu tak, že sa považujú za splatné.

Nesprávnym právnym posúdením odvolacieho súdu je omyl pri aplikácii práva na zistený skutkové zistenia súdom prvého stupňa aj v prípade, ak odvolací súd aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Keďže výskyt niektorej z vád uvedených v ustanovení § 241 ods. 2 O.s.p., je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť vždy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O.s.p.), sa odvolací súd vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Štefan Šatka, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová

